

Dosarul nr. 2ra-1323/22
2-18194613-01-2ra-19092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), (jud. E. Badan-Melnic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

09 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea recursului declarat de Badinschi Vadim,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Badinschi Vadim
împotriva FPC „UNGAR” SRL cu privire la anularea ordinului, repararea
prejudiciului, încasarea penalității pentru reținerea ilegală a salariului, încasarea
salariului pentru munca prestată în condiții nefavorabile, încasarea penalității pentru
reținerea ilegală a salariului, încasarea indemnizației pentru concediul nefolosit și
penalității pentru reținerea plăților de concediu, precum și compensarea cheltuielilor
de judecată,

împotriva deciziei din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respinsă cererea de apel declarată de către Badinschi Vadim și menținută
hotărârea din 05 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru),

c o n s t a ț ă :

La 18 iulie 2017, Badinschi Vadim s-a adresat cu o cerere de chemare în
judecată (concretizată pe parcurs) împotriva FPC „UNGAR” SRL cu privire la
anularea ordinului, încasarea plăților salariale, încasarea penalității și compensarea
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la 31 martie 2017, angajatorul
FPC „UNGAR” SRL a emis ordinul nr. 45 cu privire la compensarea pagubei
materiale în legătură cu deteriorarea unei partide de mini checuri ”Bamby” în secția
din bd. Moscovei 11/5 de către Badinschi Vadim și Bepalov Andrei, paguba
materială reținută de către angajator fiind evaluată în sumă totală de 2500 de lei,
Badinschi Vadim – 1250 de lei și Bepalov Andrei - 1250 de lei.

A menționat că, nefiind de acord cu ordinul nr. 45, a înaintat către angajator o
cerere prealabilă prin care a solicitat anularea ordinului și achitarea salariului, or, pe
marginea prejudiciului invocat nu a fost petrecută nici ancheta de serviciu și nici nu

a fost stabilit în modul prevăzut de lege, însă angajatorul i-a reținut salariul pentru luna martie 2017 în mărime de 1250 de lei.

A notat că, la 10 mai 2017, angajatorul FPC „UNGAR” SRL a emis ordinul nr. 72 cu privire la modificarea ordinului de restituire a pagubei materiale nr. 45, prin care s-a dispus reținerea pagubei materiale din salariul lui Badinschi Vadim și Bespalov Andrei în felul următor: în luna martie 400 de lei, în luna aprilie 400 de lei și în luna mai 450 de lei.

Angajatorul a refuzat să anuleze ordinul de reținere ilegală din salariu și să compenseze cheltuielile rezultate din litigiul dat, constituit din rata dobânzii de 10% din suma de 2500 de lei după ce i s-a reținut ilegal salariul în ajunul sărbătorilor de Paști în mărime totală de 750 de lei și despăgubirea în mărime de 0,3% pentru fiecare zi de reținere ilegală a salariului în sumă totală de 168,75 de lei, precum și cheltuielile pentru asistență juridică calificată în mărime de 5000 de lei.

Mai mult, în rezultatul conflictelor și presiunilor psihologice parvenite din partea angajatorului, a fost determinat să demisioneze de la întreprindere, iar prin cererea de demisie a solicitat inclusiv achitarea tuturor restanțelor la plățile salariale, însă angajatorul a achitat doar salariul restant.

Pentru întreaga perioadă de activitate în cadrul FPC „UNGAR” SRL, angajatorul urma să achite retribuirea muncii prestate în condiții nefavorabile, având în vedere faptul că acesta deținea funcția de cofetar, care, de altfel, se atribuie la categoria lucrărilor cu condiții de muncă grele și vătămătoare, respectiv urma a fi retribuit suplimentar cu cel puțin 25% din salariul minim pe țară, care nefiind achitat în termen și inclusiv cu penalitatea de 0,3%, constituie suma de 89 492 de lei.

A menționat că, potrivit art. 121 Codul muncii, salariații care lucrează în condiții vătămătoare beneficiază de un concediu suplimentar plătit cu durata de cel puțin 4 zile anual, astfel, a subliniat reclamantul că, aceste prevederi legale au fost ignorate de angajator în comparație cu plățile efectuate către CNAS, precum și cu achitățile efectuate la concediere, or, nu i-a fost acordat acest surplus la concediu pentru anii 2012 – 2017, respectiv pentru o perioadă de 5 ani, ce constituie 20 de zile și respectiv urma să fie achitată suma de 2491,20 de lei, concediu nefolosit, (2491,20 de lei X 0,3% = 7,4736 X 122 = 3402,97 de lei).

La fel, angajatorul nu a achitat indemnizația pentru concediul nefolosit pentru anul 2015, mai mult, a menționat reclamantul că, în luna august a anului 2015 acesta a lucrat în regim obișnuit, însă angajatorul a efectuat plățile de retribuire a fondului muncii către CNAS pentru luna august, ca indemnizație de concediu zilele 03 august 2015 – 31 august 2015, inclusiv fără a exclude din această perioadă zilele libere 27 august 2015, 28 august 2015 și 31 august 2015, astfel, reclamantul a susținut că, în luna august 2015 a prestat muncă pentru care i-a fost achitat salariul, însă compensarea pentru concediul nefolosit nu i s-a achitat la concediere, în conformitate cu art. 119 Codul muncii, ce constituie suma de 2000 de lei.

A precizat că, aceeași situație se atestă și pentru anul 2016, când, fiind la serviciu în luna iulie, angajatorul a efectuat plăți de retribuire a fondului muncii către CNAS, ca indemnizație de concediu pentru zilele 04 iulie 2016 – 31 iulie 2016, în realitate fiindu-i achitat salariu, respectiv a subliniat reclamantul că, compensarea pentru concediul nefolosit nu i-a fost achitată la concediere în conformitate cu art.

119 Codul muncii, ce constituie suma de 2200 de lei.

A concluzionat reclamantul că, prin acțiunile angajatorului au fost admise încălcări a legislației muncii și i s-a îngrădit dreptul de a munci liber, provocând situații de stres și tensiune în cadrul colectivului de muncă, fiindu-i cauzat un prejudiciu moral și material, astfel, a conchis reclamantul că, angajatorul este în datorie față de el la plățile salariale și despăgubiri ca urmare a litigiului iscat cu suma de 102 888,72 de lei.

În instanță a solicitat anularea ordinului nr. 45 din 31 martie 2017 emis de FPC „UNGAR” SRL, ca fiind ilegal; încasarea din contul FPC „UNGAR” SRL în beneficiul reclamantului Badinschi Vadim sumei de 750 de lei cu titlu de prejudiciu cauzat în urma reținerii ilegale a salariului; încasarea din contul FPC „UNGAR” SRL în beneficiul reclamantului Badinschi Vadim sumei de 341,25 de lei cu titlu de despăgubire pentru fiecare zi de reținere ilegală a salariului; încasarea din contul FPC „UNGAR” SRL în beneficiul reclamantului Badinschi Vadim sumei de 187 270,15 de lei cu titlu de salariu pentru munca prestată în condiții nefavorabile și penalitatea pentru fiecare zi de reținere ilegală a salariului; încasarea din contul FPC „UNGAR” SRL în beneficiul reclamantului Badinschi Vadim sumei de 5540,95 de lei cu titlu de indemnizație pentru concediul nefolosit și suma de 23290 de lei cu titlu de penalitate pentru fiecare zi de reținere ilegală a plății salariale, precum și încasarea din contul FPC „UNGAR” SRL în beneficiul reclamantului Badinschi Vadim a cheltuielilor de judecată în mărime de 5000 de.

Prin hotărârea din 05 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), acțiunea civilă înaintată de Badinschi Vadim a fost admisă parțial.

A fost anulat ordinul nr. 45 din 31 martie 2017 cu privire la compensarea pagubei materiale, emis de FPC „UNGAR” SRL.

A fost încasat din contul FPC „UNGAR” SRL în beneficiul lui Badinschi Vadim, suma de 341,25 de lei cu titlu de penalitate pentru reținerea ilegală a salariului pentru perioada 31 martie 2017 – 30 iunie 2017 și 800 de lei, pentru compensarea cheltuielilor de asistență juridică. În rest pretențiile reclamantului au fost respinse ca neîntemeiate

Prin decizia din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel declarată de către Badinschi Vadim și menținută hotărârea din 05 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

În consolidarea soluției de admitere parțială a acțiunii reclamantului instanțele au reținut, cu privire la pretenția de anulare a ordinului că, angajatorul nu a efectuat o anchetă de serviciu pentru stabilirea mărimii prejudiciului material pricinuit și a cauzelor apariției lui, iar salariatul Badinschi Vadim nu a depus explicații scrise în vederea stabilirii cauzei apariției prejudiciului material, circumstanțe care atestă încălcarea procedurii de emitere și încălcarea legislației muncii.

Având în vedere faptul declarării nule a ordinului nr. 45 din 31 martie 2017, instanțele au considerat întemeiată și pretenția cu privire la încasarea sumei de 341,25 de lei cu titlu de penalitate pentru reținerea ilegală a salariului pentru perioada 31 martie 2017- 30 iunie 2017.

Referitor la pretenția reclamantului privind încasarea sumei de 750 lei cu titlu de prejudiciu cauzat în urma reținerii ilegale a salariului, instanțele au constatat

caracterul neîntemeiat al acestei pretenții, or nu a putut să stabilească nici legătura cauzală dintre recipisa prezentată și prejudiciul invocat de către reclamant, dat fiind caracterul incert al înscrisului și suma care se pretinde a fi compensată, în condițiile în care reținerea salarială a fost de 1250 lei în privința reclamantului, iar acesta a împrumutat o suma de 2500 lei cu o dobândă de 10% lunar.

Cu privire la încasarea sumei de 187 270,15 lei cu titlu de salariu pentru munca prestată în condiții nefavorabile și penalitatea pentru fiecare zi de reținere ilegală a salariului s-a constatat că, în urma evaluării stării reale a condițiilor de muncă în baza datelor atestării locurilor de muncă la unitatea de producere a articolelor de cofetărie SRL „UNGAR” (limita zgomotului, limita iluminării, limita parametrilor micro-climaterici), s-a constatat că nu au fost confirmate condițiile de lucru nefavorabile în care s-ar fi depășit gradul de nocivitate și greutate, în care a lucrat reclamantul Badinschi Vadim în calitate de cofetar.

În ceea ce ține respingerea pretenției de încasare a sumei de 5540,95 de lei cu titlu de indemnizație pentru concediul nefolosit și penalitatea pentru fiecare zi de reținere ilegală, instanțele au evidențiat faptul că potrivit raportului vizitei fiscale 31 din 12 decembrie 2017, efectuat de inspectorii principali din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, reclamantul Badinschi Vadim, la data eliberării din funcție (în baza ordinului nr. 656 din 01 septembrie 2017 privind demisia din funcție), nu dispunea de zile de concediu nefolosite.

La 25 august 2022 (prin oficiul poștal), Badinschi Vadim a contestat cu recurs decizia din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului a indicat că la emiterea deciziei instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, a apreciat în mod arbitrar probele precum și a comis alte erori care au dus la soluționarea greșită a cauzei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 16 februarie 2022, a fost expediată doar reprezentantului reclamantului la 04 aprilie 2022 prin poștă electronică, fiind recepționată de recurent personal abia la 15 august 2022. Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Badinschi Vadim, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în

temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Badinschi Vadim, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Badinschi Vadim.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea

considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Badinschi Vadim.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic